

Kommunernes økonomi

Fra: Aftaler om Finansloven for 2008

s.25

I forbindelse med kommunalreformen har kommunerne overtaget ansvaret for en større del af opgaverne i den offentlige sektor. Da udviklingen i den offentlige økonomi har stor betydning for den samlede samfundsøkonomi, er det blevet endnu vigtigere, at der er styr på udviklingen i den samlede kommunale økonomi.

Kommunerne har vedtaget budgetter, der indebærer et brud på aftalen om kommunernes økonomi for 2008. De kommunale serviceudgifter ligger 0,9 mia. kr. over det aftalte udgiftsniveau, og kommunernes budgetlægning har resulteret i skattestigninger på 1,4 mia. kr. mere end aftalt.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om at neutralisere den højere kommuneskat ved at nedsætte den statslige bundskat, således at skattestoppet er overholdt. Bundskatten nedsættes med 0,44 pct.enhed i 2009 (således at der kompenseres for højere kommuneskat i 2008 og 2009) og 0,22 pct.enhed i 2010 og frem.

Nedsættelsen af bundskatten indarbejdes på forskudsregistreringen for 2009.

For at undgå yderligere overskridelser af de aftalte rammer for 2008 tilslutter partierne sig, at der indføres en mekanisme med individuel modregning i bloktilskuddet for 2009 i tilfælde af, at kommunerne under ét overskrider henholdsvis de budgetterede serviceudgifter (netto) og de budgetterede anlægsudgifter (brutto) ekskl. opførelse af almene ældreboliger og servicearealer i tilknytning hertil. Derved understøttes kommunernes overholdelse af de vedtagne budgetter for 2008.

Aftalesystemet for den kommunale økonomi hviler på, at de indgåede aftaler mellem regeringen og KL overholdes.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om, at det er nødvendigt at justere det nuværende aftalesystem med henblik på at sikre, at de kommunale skatter fremover ligger inden for skattestoppets rammer, og at udgiftsudviklingen i den kommunale økonomi flugter med aftalerne.

Aftalesystemet skal således gøres mere forpligtende med henblik på at understøtte kommunernes fælles ansvar for at sikre aftaleoverholdelse. Partierne er enige om at gennemføre en række justeringer af aftalesystemet, som er nærmere beskrevet i Aftale om justering af aftalesystemet for den kommunale økonomi.

Der fremsættes lovforslag i foråret 2008 om individuel modregning i bloktilskuddet for 2009 ved budgetoverskridelser og justering af aftalesystemet for den kommunale økonomi.

Bilag 2. Justering af aftalesystemet for den kommunale økonomi

s.56

I forbindelse med kommunalreformen har kommunerne overtaget ansvaret for en større del af opgaverne i den offentlige sektor. Da udviklingen i den offentlige økonomi har stor betydning for den samlede samfundsøkonomi, er det blevet endnu vigtigere, at der er styr på udviklingen i den samlede kommunale økonomi.

Kommunerne har vedtaget budgetter, der indebærer et brud på aftalen om kommunernes økonomi for 2008. De kommunale serviceudgifter ligger 0,9 mia. kr. over det aftalte udgiftsniveau, og kommunernes budgetlægning har resulteret i skattestigninger på 1,4 mia. kr. mere end aftalt.

For at modvirke risikoen for yderligere overskridelser af de aftalte økonomiske rammer for 2008 i en situation med kapacitetspres i økonomien er regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance enige om at understøtte kommunernes overholdelse af de vedtagne budgetter for 2008.

Der indføres derfor en mekanisme med individuel modregning i bloktilskuddet for 2009 i tilfælde af, at kommunerne under ét overskrider henholdsvis de budgetterede serviceudgifter (netto) og de budgetterede anlægsudgifter (brutto). Bruttoudgifter på anlægsområdet til køb af jord samt til opførelse af almene ældreboliger og servicearealer i tilknytning hertil undtages fra modregningen.

Kommunerne vil blive pålagt allerede i januar 2009 at indberette et foreløbigt skøn over service- og anlægsudgifter i regnskabet for 2008. På baggrund heraf foretages en foreløbig opgørelse af kommunernes budgetoverholdelse, som kan ligge til grund for en modregning i kommunernes bloktilskud fra og med april 2009, såfremt kommunerne under ét overskrider de vedtagne budgetter for 2008. På baggrund af kommunernes regnskab foretages en fornyet opgørelse af den enkelte kommunes modregning.

Ved opgørelsen af kommunernes budgetoverholdelse vil der blive taget højde for tekniske forhold, der måtte have ændret sig siden budgetvedtagelse, herunder eksempelvis meropgaver i medfør af DUT (kvalitetsreform og treparts-initiativer) og den indgåede aftale om opjustering af lønforudsætningen i kommunerne i 2008.

Aftalesystemet for den kommunale økonomi hviler på, at de indgåede aftaler mellem regeringen og KL overholdes.

Parterne er enige om, at det er nødvendigt at justere det nuværende aftalesystem med henblik på at sikre, at de kommunale skatter fremover ligger inden for skattestoppets rammer, og at udgiftsudviklingen i den kommunale økonomi flugter med aftalerne.

Resumé

presseresumé

Styr over udviklingen i den kommunale økonomi

Med kommunalreformen har kommunerne overtaget ansvaret for en større del af opgaverne i den offentlige sektor. Da udviklingen i den offentlige økonomi har stor betydning for den samlede samfundsøkonomi, er det blevet endnu vigtigere, at der er styr på udviklingen i den samlede kommunale økonomi.

Med aftalen om finansloven for 2008 er der derfor enighed om at tilvejebringe de lovgivningsmæssige

rammer, der fremadrettet skal understøtte aftalesystemet om den kommunale økonomi.

Budgetoverholdelse i 2008

I lyset af det aktuelle pres i økonomien er det vigtigt, at kommunerne lever op til de vedtagne budgetter for 2008.

Kommunernes budgetoverholdelse i 2008 understøttes af en individuel modregning i bloktilskuddet for 2009 i tilfælde af, at kommunerne under ét overskrider henholdsvis de budgetterede serviceudgifter og de budgetterede anlægsudgifter.

Kommunernes udgifter til køb af jord samt til opførelse af almene ældreboliger og servicearealer i tilknytning hertil undtages fra modregning.

Justeringer af aftalesystemet

Det nuværende aftalesystem for den kommunale økonomi justeres med henblik på at sikre, at kommunerne fremover overholder de indgåede aftaler mellem regeringen og KL.

Hensigten er at understøtte kommunernes fælles ansvar for at sikre aftaleoverholdelse.

Aftalesystemet skal gøres mere forpligtende således, at alle kommuner har en klar interesse i, at de indgåede aftaler overholdes. Justeringerne fremgår af nedenstående tabel.

Justering af aftalesystemet

- Der etableres en skattemekanisme, der indebærer, at hvis den samlede kommunale skatteudskrivning

stiger, vil kommunernes merindtægter blive inddraget gennem nedsættelser af bloktilskuddet til kommunerne. Kommuner, der hæver skatten, vil første år få inddraget 75 pct. af merindtægten, mens modregningen andet år vil udgøre 50 pct. De øvrige kommunale merindtægter modregnes i det samlede kommunale bloktilskud.

- Der indføres et betinget balancetilskud, så kun en del af det kommunale bloktilskud på op til 1 mia. kr.

udbetales, såfremt kommunerne i forbindelse med budgetlægningen overholder det aftalte udgiftsniveau.

Det betingede balancetilskud kan betragtes som en solidaritetspræmie, der udbetales, hvis kommunerne i fællesskab lever op til de aftalte rammer for den kommunale økonomi.